

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Dr. Somogyi Klaudia Virág, jogi tanácsadó, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2024.11.1

A Közbeszerzési Hatóság legfrissebb állásfoglalásai

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Van-e lehetőség a közbeszerzési eljárások bontási jegyzőkönyveinek a megtekintésére, figyelemmel arra, hogy a publikus eredménytájékoztatókban a visszalépő, illetve az eljárásból kizárt ajánlattevők ajánlati árai nem szerepelnek, a bontási jegyzőkönyv pedig csak az ajánlattevők részére kerül megküldésre?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. rendelkezései alapján az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvet az ajánlattevőknek, illetve a részvételre jelentkezőknek küldi meg. A bontási jegyzőkönyv közzététele fő szabály szerint nem kötelező, kivéve a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás és a Kbt. 115. § szerinti eljárás bontási jegyzőkönyvét, amelyeket az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a további-

akban: EKR) közzé kell tennie az ajánlatkérőnek. A kérdésre vonatkozóan a Kbt. 45. §-a szerinti iratbetekintés jogintézménye sem alkalmazható.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 68. § (6) bekezdése alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések felbontásáról és a Kbt. 68. § (4)-(5) bekezdés szerinti adatok ismertetéséről az ajánlatkérő jegyzőkönyvet készít, amelyet a bontástól számított öt napon belül megküld az összes ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek. A határidő után beérkezett ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásáról szintén jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt az összes – beleértve az elkésett – ajánlattevőnek, illetve részvételre jelentkezőnek megküldeni.

A Kbt. 103. § (6) bekezdése alapján az ajánlatkérő a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megkezdése napján köteles az EKR-ben közzétenni a Kbt. 103. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Hatóságnak megküldött minden dokumentumot – a beszerzés becsült értékéről szóló tájékoztatás és az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők nevééről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről) szóló tájékoztatás kivételével –, valamint a közbeszerzési dokumentumokat és az ajánlatok bontását követően a bontásról készült jegyzőkönyvet. A beszerzés becsült értékéről szóló tájékoztatást, továbbá az ajánlattételre felhívni kívánt gazdasági szereplők nevééről, címéről (székhelyéről, lakóhelyéről) szóló tájékoztatást az ajánlatok bontását követően, az ajánlatok bontásáról készült jegyzőkönyvvel együtt köteles az ajánlatkérő közzétenni.

A Kbt. 115. § (7) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles az EKR-ben – az eljárás megindításával egyidejűleg – nyilvánosan közzétenni az eljárást megindító felhívást, a közbeszerzési dokumentumokat, majd – az ajánlatok bontását követően haladéktalanul – az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők nevét és címét, valamint az ajánlatok bontásáról készült jegyzőkönyvet.

A Kbt. 43. § (2) bekezdés d) pontja alapján az ajánlatkérő köteles az EKR-ben közzétenni a Kbt. 103. § (6) bekezdés és a Kbt. 115. § (7) bekezdés szerinti dokumentumokat. A Kbt. 43. § (3) bekezdése alapján a Kbt. 43. § (1)–(2) bekezdés szerinti adatok közérdekből nyilvános adatok, azok nyilvánosságra hozatala üzleti titokra hivatkozással nem tagadható meg. Ettől eltérően amennyiben a felek az ajánlatot a szerződés mellékletévé teszik, az ajánlat nyilvánosságára a Kbt. 44. §-a alkalmazandó.

A fenti rendelkezések értelmében a bontási jegyzőkönyvre vonatkozó közzétételi kötelezettség kizárólag a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás, illetve a Kbt. 115. §-a szerinti eljárás tekintetében áll fenn. Egyéb eljárásokra ez a rendelkezés nem vonatkozik, az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvet az ajánlattevőknek, illetve a részvételre jelentkezőknek küldi meg.

A Kbt. 45. § (1) bekezdés első mondata alapján az adott eljárásban részt vett ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálásáról készített összegezés megküldését követően legfeljebb öt napon belül kérheti, hogy más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének – ideértve a hiánypótlást, felvilágosítást, valamint a Kbt. 72. § szerinti indokolást is – üzleti titkot nem tartalmazó részébe betekinthesse.

Az iratbetekintés jogintézménye a fentiek értelmében kizárólag az adott eljárásban részt vett ajánlattevők, illetve részvételre jelentkezők számára biztosított más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének – Kbt.-ben szabályozottak szerinti – megismerése végett.

Tekintettel arra, hogy a Kbt. a közvélemény, azaz a bárki számára történő adatszolgáltatás tekintetében nem ad releváns szabályozást, javasolt lehet a kérdés szempontjából az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alkalmazhatóságának vizsgálata is a közérdekű adatigénylés tekintetében.

2. kérdés

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak a közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződések Kbt. szerinti módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló útmutatója (2023. május 25., a

továbbiakban: Útmutató) szerint „a szerződés módosítására csak a szerződés időbeli hatályának fennállása alatt (pl. határozott időre kötött szerződés esetében a határozott szerződéses időtartam letelte előtt) kerülhet sor, azaz abban az esetben, ha a szerződés teljesítése során állnak be olyan körülmények, amelyek a szerződés módosítását igénylik. A megszűnt vagy hatályát veszített szerződés utólag már nem módosítható. Kiemelendő ezzel összefüggésben az az eset, amikor a nyertes ajánlattevő a szerződés teljesítésére vonatkozóan előírt teljesítési határidőt nem tartja be. Ez utóbbi esetben a szerződés nem szűnik meg, illetve nem veszti hatályát, hanem a késedelem jogkövetkezményei állnak be (pl. az ajánlatkérő késedelmi kötbért érvényesíthet), ami nem zárja ki a szerződés módosítását.”

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:119. §, valamint a Kúria Pfv.V.21.816/2017/5. számú döntése alapján, amennyiben a szerződés hatályát veszítette, nem követelhető a szerződés teljesítése, továbbá tekintve, hogy a szerződés megerősítését szolgáló kötbér osztozik a szerződés jogi sorsával, a szerződéses kötelelem megszűnésével kötbér érvényesítésére sincs lehetőség.

A Ptk. 6:119. § (1)–(2) bekezdése alapján: „Ha a szerződés hatálya nem állt be, vagy a szerződés hatályát veszítette – ideértve azt az esetet is, ha a szerződéshez a harmadik személy beleegyezése vagy a hatóság jóváhagyása hiányzik, vagy azt megtagadták – a szerződés teljesítése nem követelhető. A hatálytalan szerződés alapján történt teljesítésekre az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeit kell megfelelően alkalmazni.”

A Kúria Pfv.V.21.816/2017/5. számú döntése: „A kötbér szerződés megerősítését szolgáló kikötés jellegéből adódik, hogy a szerződéses kötelelem megszűnésével a kötbérikötés hatálya is megszűnik [vö. Kúria Pfv.V.21.816/2017/5. Indokolás [27] pont], így kötbérvétel a szerződés megszűnését követő időszakra nem követelhető. Követelhető viszont a szerződés késedelem miatti felmondása esetén a felmondást megelőző időszakra járó késedelmi kötbér [vö. Kúria Pfv.V.20.544/2019/5. Indokolás [72] pont].”

2.1. Az Útmutatónak az aláhúzott betűvel szedett azon része, miszerint „Ez utóbbi esetben a szerződés nem szűnik meg, illetve nem veszti hatályát..” vonatkozik-e arra az esetre is, amikor egyébként a közbeszerzési szerződés konkrét időponttal, dátummal megjelöli a szerződés hatályának a megszűnését és a késedelmes teljesítésre ezen konkrét időpont elteltét követően kerülhetne sor?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

Az Útmutató hivatkozott, aláhúzott része a késedelmes teljesítés okán szükségessé váló szerződésmódosítás esetkörüre utal, ami kizárólag a szerződés hatálya alatt értelmezhető. A szerződés hatályának lejártát követően késedelemről már nem lehet szó. Amennyiben meghatározott időpontban megszűnik a szerződés hatálya, úgy a szerződés módosítása már fogalmilag kizárt, azaz a hatályát veszített szerződés utólag már nem módosítható.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 2. § (8) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre a Kbt.-ben foglalt eltérésekkel a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Ptk. 6:3. § a) pontja alapján a kötelelem megszűnik a szolgáltatás teljesítésével, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.

A Ptk. 6:153. §-a szabályozza a kötelezett késedelmét, miszerint a kötelezett késedelembe esik, ha a szolgáltatást annak esedékességekor nem teljesíti.

A kötelezett késedelmének jogkövetkezményei a Ptk. 6:154. §-a szerint:

(1) Ha a kötelezett késedelembe esik, a jogosult követelheti a teljesítést, vagy ha a késedelem következtében a szerződés teljesítéséhez fűződő érdeke megszűnt, elállhat a szerződéstől.

(2) A jogosult elállásához nincs szükség a teljesítéshez fűződő érdek megszűnésének bizonyítására, ha

a) a szerződést a felek megállapodása szerint vagy a szolgáltatás felismerhető rendeltetésénél fogva a meghatározott teljesítési időben – és nem máskor – kellett volna teljesíteni; vagy

b) a jogosult az utólagos teljesítésre megfelelő póthatáridőt tűzött, és a póthatáridő eredménytelenül telt el.

Az Útmutató hivatkozott része a közbeszerzési szerződés módosításának a szempontjából ismerteti azt az esetkört, amikor a teljesítési határidő eredménytelen elteltével (Ptk. 6:153. §) a szolgáltatás nem megy teljesedésbe. A Ptk. 6:3. § a) pontja alapján tehát nem szűnik meg a kötelelem, azonban a szerződésszegésre tekintettel beállnak a késedelem jogkövetkezményei a Ptk. 6:154. §-a alapján, amelynek során a jogosult például követelheti a teljesítést, vagy meghatározott feltételek mellett elállhat a szerződéstől, illetve késedel-

mi kötbért érvényesíthet. A Ptk. 6:187. § (1) bekezdés második mondata rögzíti, hogy a késedelem eseteire kikötött kötbér megfizetése nem mentesít a teljesítési kötelezettség alól.

Az Útmutató hivatkozott, aláhúzott része tehát nem arra utal, hogy a kötelezetti késedelem, azaz a teljesítési határidő elmulasztása miatt nem szűnik meg a szerződés, illetve emiatt nem veszti hatályát a szerződés, hanem azt fejezi ki, hogy a késedelmes teljesítés önmagában nem szünteti meg a szerződést, illetve ez nem okozza a szerződés hatályának megszűnését. Adott esetben azonban – például póthatáridő megadásával – a szerződés módosítása válhat szükségessé a Kbt. alapján a teljesítési határidő tekintetében, és szükség esetén a szerződés hatálya tekintetében is, hiszen a teljesítésnek – akár késedelmesen is – de alapvetően a szerződés hatálya alatt kell megvalósulnia, továbbá a Ptk. 6:154. §-a szerinti elállási jog is csak a szerződés hatálya alatt értelmezhető. Ez esetben tehát az ajánlatkérő – amennyiben adott időpontban lejár a szerződés hatálya, úgy annak lejártá előtt – a szerződés időbeli hatályának módosítása mellett alkalmazhatja a késedelem jogkövetkezményeit. A szerződés hatályának lejártát követően késedelemről már nem lehet szó.

A Ptk. 6:116. § (2) bekezdése alapján, ha a felek a szerződés hatályának megszűntét bizonytalan jövőbeli eseménytől tették függővé, a feltétel bekövetkeztével a szerződés hatályát veszti. A Ptk. 6:116. § (3) bekezdése alapján a feltételre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell arra az esetre is, ha a felek a szerződés hatályának beálltát vagy megszűntét valamely időponthoz kötötték.

Az Útmutató hivatkozott, aláhúzott része tehát a késedelmes teljesítés okán szükségessé váló szerződésmódosítás esetkörüre utal, ami kizárólag a szerződés hatálya alatt értelmezhető. Amennyiben azonban meghatározott időpontban megszűnik a szerződés hatálya, úgy a szerződés módosítása már fogalmilag kizárt, azaz a hatályát veszített szerződés utólag már nem módosítható.

A fentiekől eltérő eset az, ha a teljesítés elmaradása mellett veszti hatályát a szerződés, ugyanis ebben az esetben a nemteljesítés jogkövetkezményei alkalmazásának van helye, azaz az ajánlatkérő például meghírusulási kötbér érvényesítésére lesz jogosult. Ez esetben a Ptk. 6:187. § (1) bekezdése kifejezetten rögzíti, hogy a

teljesítés elmaradása esetére kikötött kötbér érvényesítése a teljesítés követelését kizárja.

2.2. *Amennyiben a szerződés a Ptk. 6:119. § szerinti rendelkezéstől eltérő szerződéses kikötést nem tartalmaz, van-e lehetőség arra, hogy a vállalkozó a határidőben nem teljesített kötelezettségét (késedelmesen) teljesítse a közbeszerzési szerződés hatályának megszűnését követően, illetve az ajánlatkérő jogosult-e elfogadni az ilyen teljesítést?*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Ptk. 6:119. §-a a hatálytalan szerződés alapján történt teljesítésekre az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeit rendeli alkalmazni. Erre tekintettel a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint – különösen közbeszerzési szerződés esetén – aggályos lehet az a körülmény, hogyha a felek szándéka a szerződés hatályának megszűnése után is kifejezetten a szerződés teljesítésére, illetve annak elfogadására irányul. Egyebekben ismételtén utalni szükséges arra, hogy a szerződés hatályának lejártát követően késedelmes teljesítésről már nem, hanem a teljesítés elmaradásáról lehet szó.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Ptk. 6:119. §-a rendelkezik a hatálytalan szerződés joghatásairól, amely alapján, ha a szerződés hatálya nem állt be, vagy a szerződés hatályát veszítette – ideértve azt az esetet is, ha a szerződéshez a harmadik személy beleegyezése vagy a hatóság jóváhagyása hiányzik, vagy azt megtagadták – a szerződés teljesítése nem követelhető. A hatálytalan szerződés alapján történt teljesítésekre az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeit kell megfelelően alkalmazni.

A Ptk. 6:119. §-a a teljesítés követelésének a tilalmát mondja ki, és utal a hatálytalan szerződés alapján történt teljesítésekre alkalmazható – alapvetően az érvénytelen szerződésekre irányadó – jogkövetkezményekre (Ptk. 6:108. § - 6:115. §). A Ptk. 6:108. § (1) bekezdése alapján érvénytelen szerződésre jogosultságot alapítani és a szerződés teljesítését követelni nem lehet. A Ptk. 6:109. §-a szerint az érvénytelen szerződés alapján nyújtott szolgáltatással a kárveszély a másik félre száll át. Jogkövetkezményként említhető továbbá a Ptk. 6:112. § - 6:113. §-ai alapján az eredeti állapot helyreállítása, vagy az alaptalan gazdagodás pénzbeni megtérítése.

A Közbeszerzési Hatóság értelmezésében a Ptk. 6:119. §-ának második mondata arra utal, hogy a szerződés

hatályának megszűnését követően esetlegesen megtörtént teljesítéseket milyen módon – az érvénytelenség egyéb jogkövetkezményeinek alkalmazásával – kell az érintett feleknek kezelniük, orvosolniuk. Arra tekintettel tehát, hogy a hatálytalan szerződés már nem képes a felek által kívánt joghatás kiváltására, azaz a hatályát veszített szerződés a hatálya megszűnését követő időszakra vonatkozóan a továbbiakban a felekre nézve jogokat és kötelezettségeket már nem keletkeztet, a Ptk. 6:119. §-a alapján aggályos lehet az a körülmény, hogyha a felek szándéka a szerződés hatályának megszűnése után is kifejezetten a szerződés teljesítésére, illetve annak elfogadására irányul.

Közbeszerzési jogi szempontból ez még hangsúlyosabban érvényesülhet, figyelemmel arra, hogy egy adott beszerzési igény megvalósulásának – a közbeszerzési jogi alapelvek és a közbeszerzési szabályrendszerben foglalt garanciális rendelkezéseknek megfelelően – közbeszerzési szerződés keretében szükséges teljesülnie. Figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy egy közbeszerzési szerződés megszűnését követően – akár ahhoz kapcsolódóan – felmerülő beszerzési igény új közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségét is eredményezheti.

2.3. *Az előző kérdéssel összefüggésben, amennyiben a késedelmes teljesítés elfogadásra kerül a szerződés hatályának megszűnését követő időszakra, az ajánlatkérő jogosult/kötelese késedelmi kötbért érvényesíteni, figyelemmel a Kbt. 142. §-ában foglalt rendelkezésekre is?*

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a közbeszerzési szerződés hatályának megszűnését követő teljesítésre vonatkozóan nem értelmezhetők a Kbt. 142. §-ának rendelkezései.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Ptk. 6:186. § (1) bekezdése alapján a kötelezett pénz fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, megszegi a szerződést. Mentésül a kötbérfizetési kötelezettség alól, ha szerződés-szegését kimenti.

A fentiek értelmében a késedelmi kötbér követelésének joga tehát a kötelezett felróható szerződés-szegése alapján nyílik meg, azaz a kötbérigény érvényesítésének feltétele a kötelezett olyan szerződés-szegése, amelyet nem tudott kimenteni.

A Ptk. 6:119. §-ából kiindulva a szerződés hatályának megszűnését követő időszakban történő teljesítés esetén az eredeti szerződésre alapítottan már nem merülhet fel szerződésszegés, tekintettel arra, hogy az abban foglalt szerződéses feltételek (jogok és kötelezettségek) joghatás kiváltására már nem alkalmasak. E tekintetben lesz releváns a kérdésben hivatkozott kúriai ítélet azon megállapítása is, miszerint „a szerződéses kötelelem megszűnésével a kötbérikötés hatálya is megszűnik”, illetve „kötbérikövetelés a szerződés megszűnését követő időszakra nem követelhető”, azaz a szerződés hatályán túli időszakra nézve kötbér nem köthető ki és nem is érvényesíthető.

A Kbt. 142. § (2) bekezdése a szerződésszegésből eredő igények érvényesítésének kötelezettségéről rendelkezik. Tekintettel arra, hogy szerződésszegés a szerződés hatálya alatt következhet be, a szerződés hatályának megszűnését követő teljesítésre vonatkozóan a Kbt. 142. § (2) bekezdés szerinti szerződésszegés és az abból eredő igényérvényesítési kötelezettség nem értelmezhető, ennél fogva a Kbt. 142. §-ában foglaltak sérelme sem merülhet fel.

3. kérdés

Egy 2024 márciusában megindított közbeszerzési eljárás eredményeként az ajánlatkérő 2024. május 2-án kötötte meg a közbeszerzési szerződést. A Kbt. 37. § (2) bekezdésben foglalt közzétételi kötelezettségnek megfelelően, illetve a Kbt. 197. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban jár-e el az ajánlatkérő, ha 2024. május 10-én küldi meg a Közbeszerzési Hatóság felé az EKR-en keresztül az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményt?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az ismertetett esetre a Kbt. 37. § (2) bekezdésének a 2024 márciusában hatályos rendelkezései irányadók.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt.-nek a 2024. április 1-től hatályos 37. § (2) bekezdés első mondata alapján az (1) bekezdés h) és i) pontja szerinti eljárás eredményéről szóló tájékoztatót az ajánlatkérő legkésőbb a szerződéskötést, ennek hiányában az eljárás eredménytelenné nyilvánításáról vagy a szerződés megkötésének megtagadásáról [131. § (9) bekezdés] szóló ajánlatkérői döntést vagy a szerződés megkötésének megtagadására vonatkozó ajánlattevői

döntés kézhezvételét követő húsz napon belül köteles megküldeni közzétételre.

A Kbt. 37. § (2) bekezdésének a 2024 márciusában hatályos rendelkezései alapján az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót az ajánlatkérő legkésőbb a szerződéskötést, ennek hiányában az eljárás eredménytelenné nyilvánításáról vagy a szerződés megkötésének megtagadásáról [131. § (9) bekezdés] szóló ajánlatkérői döntést követő három munkanapon belül köteles megküldeni közzétételre.

A Kbt. 197. § (1) bekezdése alapján a Kbt. rendelkezéseit a hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni. A 139. §, a 141. §, a 142. §, a 153. § (1) bekezdés c) pontja és a 175. § rendelkezéseit alkalmazni kell e törvény hatálybalépését megelőzően megkezdett beszerzések vagy közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szerződések új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történő módosításának lehetőségére, valamint a módosítás és teljesítés ellenőrzésére, továbbá a XXI. fejezet rendelkezéseit az ezekkel összefüggő jogorvoslati eljárásokra.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet, hogy a Kbt. rendelkezéseinek módosításával összefüggésben, azok hatályára vonatkozóan a Kbt. 197. § (14) bekezdése lesz irányadó. A Kbt. 197. § (14) bekezdése alapján, ha a Kbt. és a Kbt. felhatalmazása alapján alkotott jogszabály eltérően nem rendelkezik, úgy a Kbt. és a Kbt. felhatalmazása alapján alkotott jogszabály módosítása esetén a módosító törvény vagy jogszabály által megállapított rendelkezéseit a módosító törvény vagy jogszabály hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra, valamint a módosító jogszabály jogorvoslati szervek eljárására vonatkozó rendelkezéseit a hatálybalépését követően kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni.

Az állásfoglalás kérdésben ismertetett esetben az adott közbeszerzési eljárás 2024 márciusában indult, a közbeszerzési szerződés megkötésére 2024. május 2-án került sor.

Annak eldöntésében, hogy egy ajánlatkérő a Kbt. valamely rendelkezésének hatályát tekintve mely időállapot szerint köteles eljárni, a Kbt. 197. §-a nyújt eligazítást. A főszabályt a Kbt. 197. § (1) bekezdés első mondata, illetve a módosított rendelkezések tekintetében pedig a Kbt. 197. § (14) bekezdése rögzíti. Ezen, általános rendelkezésektől eltérően a Kbt. 197. §-ának további szabályozása a Kbt. egyes, konkrétan meghatározott rendelkezései vonatkozásában eltérő szabályokat állapít meg [lásd pl. a 197. § (1) bekezdés második mondatát, ahol a 139. §, a 141. §, a 142. §, a 153. § (1) bekezdés c) pontja és a 175. § kerül nevesítésre]. A Kbt. 37. §-ával, illetve annak módosításával összefüggésben a Kbt. 197. §-a nem tartalmaz speciális szabályozást, így arra vonatkozóan a Kbt. 197. § (14) bekezdése lesz irányadó.

Jelen kérdés kapcsán egyrészt tisztázni szükséges azt, hogy a Kbt. 197. § (1) bekezdés első mondatának, illetve a Kbt. 197. § (14) bekezdésének megfogalmazása akképpen értelmezendő, hogy a Kbt. rendelkezéseit, illetve módosított rendelkezéseit a hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, a hatálybalépése után megkezdett közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, a hatálybalépése után megkezdett pályázati eljárásokra és az azokkal kapcsolatban kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra kell alkalmazni. Eltérő értelmezés esetén ugyanis felmerülne az a jogbiztonság követelményének sérelmét eredményező helyzet, miszerint más időállapot szerinti rendelkezések lennének alkalmazandók a közbeszerzési eljárás, és más időállapot szerinti rendelkezések lennének alkalmazandók az alapján megkötött szerződés tekintetében. Nem helytálló tehát a hivatkozott jogszabályok esetleges olyan értelmezése, hogy mivel a Kbt. 37. § (2) bekezdése szerződéskötést említ, akkor az annak megkötése időpontjában (2024. május 2.) hatályos Kbt. rendelkezéseket kellene figyelembe venni.

A főszabálytól eltérő szabályozást kizárólag a Kbt.-ben foglalt külön (átmeneti) rendelkezés állapíthat meg. A Kbt.-nek a 2024. április 1-től hatályos 37. § (2) bekezdése tekintetében azonban a Kbt. nem tartalmaz arra irányuló speciális szabályozást, hogy ezen rendelkezést a hatálybalépését megelőzően indult közbeszerzési eljárásokra is alkalmazni kellene.

A fentiek értelmében tehát jelen esetben az adott közbeszerzési eljárás megkezdésének az időpontja lesz az irányadó az eljárás eredményéről szóló tájékoztató

hirdetmény feladása kapcsán, azaz a Kbt. 37. § (2) bekezdésének a 2024 márciusában hatályos rendelkezései alapján az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót az ajánlatkérő legkésőbb a szerződéskötést, ennek hiányában az eljárás eredménytelenné nyilvánításáról vagy a szerződés megkötésének megtagadásáról [31. § (9) bekezdés] szóló ajánlatkérői döntést követő három munkanapon belül köteles megküldeni közzétételre. A közbeszerzés megkezdése tekintetében a Kbt. 3. § 23. pontja ad eligazítást.

4. kérdés

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet) 24. § (3) bekezdésével összefüggésben az „egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékai” körében benyújtott dokumentáció tartalmi bírálata vonatkozásában kérdésként merült fel, hogy miként bizonyítható, hogy az adott dokumentáció egyenértékűnek tekintendő. A Nemzeti Akkreditáló Hatóság álláspontja alapján, nemzetközi határozat értelmében akkreditációval rendelkező szerv nem adhat ki olyan nyilatkozatot és tanúsítványt, ami nem akkreditált, így a dokumentáció akkreditált szervevel történő megfelelés vizsgálatára az ajánlatkérőnek nincs lehetősége.

4.1. Elfogadható-e az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedés egyéb bizonyítékként az a benyújtott dokumentáció (pl. belső szabályzatok), amelyek alapján nem akkreditált szerv állított ki egy tanúsítványt, amelyben rögzíti, hogy az ajánlattevő működése a vizsgálata alapján megfelel az érintett ISO szabványoknak?

4.2. Amennyiben megfelelőnek tekinthető egy ilyen tanúsítvány a tartalmi megfelelés alátámasztására, az nem üresíti-e ki az akkreditáció által nyújtott minőségi többleteltvárás?

4.3. Van-e arra vonatkozóan a Közbeszerzési Hatóságnak gyakorlata, hogy a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdésében meghatározott egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékainak értékelése során milyen szempontok alapján szükséges eljárni?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékainak benyújtásával a gazdasági szereplőnek azt kell bizonyítania, hogy az általa megtett, vagy bevezetni tervezett minőségbiztosítási intézkedések – tanúsítvány

hiányában is – megfelelnek a vonatkozó szabványokban támasztott feltételeknek, követelményeknek. Az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékai körében minden olyan dokumentum, igazolás, okirat benyújtható, ami alátámasztja a gazdasági szereplő intézkedéseinek megfelelőségét. Ezen dokumentumok ajánlatkérő általi elfogadása nem automatikus, az ajánlatkérőnek ellenőriznie és mérlegelnie kell, hogy a benyújtott bizonyítékok alapján a gazdasági szereplő az adott esetben valóban megfelel-e a vonatkozó szabványok szerinti követelményeknek.

Közbeszerzési jogi szempontból akkor van jelentősége annak, hogy akkreditált szervezet által legyen kiállítva valamely benyújtani kért tanúsítvány, amennyiben ezt a követelményt jogszabály határozza meg, vagy azt az ajánlatkérő szerepelteti a tanúsítványhoz kapcsolódó követelményként az alkalmassági feltétel előírása során. Ezekben az esetekben annak tényét, hogy a tanúsítványt kiállító szervezet akkreditált szervezetnek minősül-e, az ajánlatkérő ellenőrizni köteles.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése alapján, ha az ajánlatkérő az ajánlattevő vagy a részvételre jelentkező bizonyos minőségbiztosítási szabványoknak való megfelelősége tanúsításához független szervezet által kiállított tanúsítvány benyújtását írja elő, akkor a vonatkozó európai szabványsorozatnak megfelelő szervezet által tanúsított, a vonatkozó európai szabványsorozaton alapuló minőségbiztosítási rendszerekre kell hivatkoznia. Az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait, ha a szóban forgó gazdasági szereplőnek – neki fel nem róható okokból – nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszerezni, feltéve, hogy a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy a javasolt minőségbiztosítási intézkedések megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak.

Sem a Kbt., sem a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet nem határozza meg, hogy az „egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékai” körében milyen dokumentumokat lehet/szükséges benyújtania az ajánlattevőnek, illetve, hogy milyen tartalmi szempontok szerint kell az ajánlatkérőnek elvégeznie a benyújtott dokumentumok ellenőrzését.

A kérdéskörrel összefüggésben irányadók lehetnek a D.201/14/2018. számú döntőbizottsági határozat – különösen a 85-96. pontjaiban szereplő – megállapításai, illetve az abban hivatkozott bírósági ítéletek rendelkezései. A határozat alapjául szolgáló jogesettel kapcsolatban több jogorvoslati eljárás is lefolytatásra került, amelyek átfogó vizsgálata javasolt lehet jelen kérdés tekintetében is.

A D.201/14/2018. számú határozatban a Döntőbizottság azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő az erőáramú elektromos hálózatok/rendszerek vagy járművek/utánfutók gyártása és/vagy kereskedelme tevékenységére vonatkozó érvényes nemzeti rendszerben akkreditált szervezet által tanúsított ISO 9001:2008 vagy azzal egyenértékű egyéb szabvány alapján működtetett minőségbiztosítási rendszer meglétét írta elő az alkalmasság megállapításához. Ezt az ajánlattevők az ISO 9001:2008, az ISO 9001:2015, az ISO 9001 ágazat specifikus, vagy nemzetközileg elfogadott minőségirányítási Rendszer (QMS) megfelelő tanúsítvánnyal igazolhatták, illetve igazolhatták az alkalmassági feltételnek való megfelelést a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítékával.

A Döntőbizottság azt állapította meg, hogy az ajánlatkérő lehetővé tette az alkalmasság igazolását a fentiekben hivatkozott szabványoknak megfelelő tanúsítvánnyal, illetve ennek hiányában (egyéb bizonyíték) a minőségbiztosítás érdekében rendelkezésre álló további dokumentummal, mely nem tanúsítvány, azonban megfelelően igazolja azt, hogy az érintett gazdasági szereplő hajtott végre, vagy tervez végrehajtani vagy bevezetni a tevékenysége során olyan intézkedéseket, mellyel eleget tesz a minőségbiztosítási rendszer bevezetéséhez szükséges elvárásoknak.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy a vizsgált alkalmassági feltételhez rendelt két igazolási mód nem azonos. A tanúsítvány és a tanúsítványtól eltérő egyéb módon történő igazolása a minőségbiztosítási rendszer meglétének nem egységes igazolási módja és nem is kezelhető egységesen, továbbá nem is igazolható a két mód azonos dokumentumokkal. A tanúsítvány megléte esetén az igazolás a tanúsítvány – illetve annak másolati példánya – benyújtásával történik. A minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítéka pedig nem a tanúsítvány, hanem attól eltérő további dokumentumok. Az, hogy ezek milyen dokumentumok lehetnek,

azt az – esetbeli – ajánlatkérő nem határozta meg a közbeszerzési dokumentumokban. A minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítékának alkalmasság igazolására való megfelelést mindig az adott közbeszerzési eljárásban előírt alkalmassági feltétel és az ahhoz kapcsolódó speciális elvárások, előírások, esetlegesen jogszabályok határozzák meg.

A Döntőbizottság és az – esetbeli – ajánlatkérő által is hivatkozott Legfelsőbb Bíróság Kfv. VI.39.055/2009/4. számú ítélete is azt erősíti meg, hogy a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés okiratának benyújtása azt jelenti, hogy az ajánlattevő okiratok benyújtásával tanúsítja, hogy a minőségbiztosítás érdekében milyen intézkedéseket tett. Nem csak az minősül minőségbiztosítás érdekében tett intézkedésnek, amelyet a tanúsíttatást végző szerv felé tesz az ajánlattevő, hanem minden olyan intézkedés, amely a rendszer bevezetését lehetővé teszi. Ezeknek az intézkedéseknek a megtételét viszont nem elegendő csak nyilatkozattal tanúsítani, azt az elkészített dokumentumok benyújtásával is igazolni kell. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó tanúsítvánnyal egyenértékű minőségbiztosítási intézkedéseknek, illetve erre vonatkozó egyéb bizonyítéknak a referenciák bemutatása nem felel meg.

A tárgyi ügyben az ajánlatkérő az előírt alkalmassági feltétel igazolási módjaként nemcsak a tanúsítványt fogadta el, hanem az előzőekben hivatkozott minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítékát is, így az ajánlattevő alkalmasságának az eldöntése során az ajánlatkérőnek adott esetben mindkét igazolási módot vizsgálva kellett eljárnia.

A tárgyi esetben a dokumentumok tartalmának vizsgálata alapján azt állapította meg a Döntőbizottság, hogy az ajánlattevő benyújtotta a 2017-es évre kiadott éves képzési tervet, a képzési igazolást, az éves audit tervet, a belső audit tervet, a célok, célkitűzéseket, a vezetőségi átvizsgálás jegyzőkönyvét. Ezek között a belső auditra vonatkozó dokumentum, a 2017. évre vonatkozó auditterv, a képzési igazolás a vezetőségi átvizsgálás jegyzőkönyve igazolta, hogy az ajánlattevő 2017. évben hozott olyan intézkedéseket, melyek a minőségbiztosítási rendszer bevezetéséhez szükségesek, illetve a minőségbiztosítás érdekében tett egyéb intézkedések voltak, ezért az ajánlattevő a felhívásban foglaltak szerint igazolta az alkalmasságát, a Döntőbizottság ezért a jogorvoslati kérelmet elutasította.

Adott esetben minőségirányítási kézikönyv is benyújtható a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítékai körében, azonban a tárgyalat jogesetben a Döntőbizottság azt állapította meg, hogy az ajánlattevő a minőségirányítási kézikönyvet a tanúsítványt alátámasztó dokumentumként csatolta, így a kézikönyv ebben az esetben nem lehetett a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedés egyéb bizonyítéka.

A fentiekben leírtak alapján a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedések egyéb bizonyítékát, mint alkalmassági követelménynek való megfelelést az ajánlattevőnek a minőségbiztosítás érdekében megtett, vagy bevezetni tervezett intézkedéseket tanúsító dokumentációk, kézikönyvek, igazolások, egyéb okiratok benyújtásával kell igazolnia. Ezen intézkedések megfelelést erősítheti adott esetben egy olyan tartalmú dokumentum, amely alátámasztja, hogy az ajánlattevő működése a vonatkozó szabványoknak megfelel, azonban a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint ezen dokumentum benyújtása önmagában még nem elegendő a minőségbiztosítás érdekében tett intézkedések egyéb bizonyítékainak való megfelelés körében.

Egyebekben az ajánlatkérő belátásán és döntésén múlik, hogy a vonatkozó szabályozás keretei között milyen tartalmú és alaki kellékekkel rendelkező igazolásokat, okiratokat fogad el bizonyítékként. Az ajánlatkérőnek joga és lehetősége van arra, hogy az ajánlattevő által becsatolt bizonyítékokat, nyilatkozatokat nem fogadja el az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékainak, az a jog azonban már nem illeti meg, hogy ezt a döntését nem közli az ajánlattevővel [lásd: Fővárosi Bíróság 25.K.30.216/2005/3.sz. ítélet 8. oldal]

Arra vonatkozóan, hogy a tanúsítványt kiállító szervezet akkreditált szervezetnek kell-e hogy minősüljön, az alábbi megállapítások tehetők. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet az alkalmassági követelmények körében kizárólag árubeszerzés esetén, a 21. § (1) bekezdés i) pontjában hivatkozik „elismert (bármely nemzeti rendszerben akkreditált) tanúsító szervezettől származó tanúsítvány”-ra, valamint a 24. § (4) bekezdésben a környezetvédelmi vezetési rendszereknek való megfelelés tanúsításához kapcsolódóan. A Kbt.-ben a 60. § (2) bekezdés hivatkozik akkreditált szervezetre a műszaki leírásban, vagy az értékelési szempontok vagy a szerződés teljesítésére vonatkozó feltételek keretében meghatározott követelmények körében. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése független szerve-

zetet, a vonatkozó európai szabványsorozatnak megfelelő szervezetet, az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezetet említ.

Közbeszerzési jogi szempontból tehát akkor van jelentősége annak, hogy akkreditált szervezet által legyen kiállítva valamely benyújtani kért tanúsítvány, amennyiben ezt a követelményt jogszabály határozza meg, vagy azt az ajánlatkérő szerepelteti a tanúsítványhoz kapcsolódó követelményként az alkalmassági feltétel előírása során. Ezekben az esetekben annak tényét, hogy a tanúsítványt kiállító szervezet akkreditált szervezetnek minősül-e, az ajánlatkérő ellenőrizni köteles. Természetesen ez esetben is köteles az ajánlatkérő elfogadni a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdése szerinti egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait, amennyiben az ajánlattevő az előírt tanúsítvánnyal nem rendelkezik.

A másik kérdéskör a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdésének a „nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszerezni” fordulata kapcsán merült fel.

4.4. Ha csak akkor fogadható el az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedés egyéb bizonyítéka, ha az ajánlattevő határidőre nem tudja megszerezni az előírt akkreditált tanúsítványt, akkor szükséges-e, hogy az akkreditált tanúsítvány megszerzésével járó eljárás már folyamatban legyen az ajánlattétel benyújtásakor, de az – az ajánlattevőn kívül álló okokból – még nem került teljesen lefolytatásra?

4.5. Elvárt-e bármilyen aktív cselekmény az ajánlattevő részéről arra vonatkozóan, hogy a szükséges tanúsítványt megszeresse?

4.6. Amennyiben az alkalmassági követelmény ellenőrzése körében elfogadásra kerülnek az ajánlattevő által benyújtott bizonyítékok az „egyenértékű minőségbiztosítási intézkedés” megtétele vonatkozásában, szükséges-e, hogy az ajánlattevő a szerződés teljesítése során szerezzen ténylegesen akkreditált tanúsítványt?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékai elfogadásának feltétele az, hogy a gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy rajta kívül álló okok miatt nem volt lehetősége az adott tanúsítvány megszerzésére a rendelkezésre álló időn belül. A gazdasági szereplőnek bizonyítania, igazolnia kell továbbá azt is, hogy a

minőségbiztosítási intézkedései megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdésének utolsó mondata értelmében az ajánlatkérő köteles elfogadni [...] az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait, ha a szóban forgó gazdasági szereplőnek – neki fel nem róható okokból – nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszerezni, feltéve, hogy a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy a javasolt minőségbiztosítási intézkedések megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak.

A hivatkozott rendelkezés kettős feltételt támaszt az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékainak elfogadhatósága tekintetében. Egyrészt az ajánlattevőnek – neki fel nem róható okokból – nem volt lehetősége az említett tanúsítványokat az előírt határidőn belül megszereznie, másrészt az ajánlattevőnek sikeresen bizonyítani kell, hogy a minőségbiztosítási intézkedések megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak.

A második feltétel az előző kérdések kapcsán a fentiekben már részletezésre került. Az első feltétellel összefüggésben iránymutató lehet a Fővárosi Bíróság 25.K.30.216/2005/3. sz. ítélete a szabályozás célja tekintetében. [Az akkor hatályos rendelkezés alapján, az ajánlatkérő köteles elfogadni az Európai Unió más tagállamában bejegyzett szervezettől származó egyenértékű tanúsítványt, továbbá az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékait is attól az ajánlattevőtől (alvállalkozótól), aki nem juthat hozzá ilyen tanúsítványhoz, vagy akinek nincs lehetősége arra, hogy ilyen tanúsítványt az adott határidőn belül beszerezzen.]

A korábban hatályos szabályozással összefüggésben a bíróság rögzítette, hogy „a Kbt.-nek az egyenértékű minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékainak kötelező elfogadását előíró rendelkezése azoknak az ajánlattevőknek a közbeszerzési eljárásban való részvételét és esélyegyenlőségének biztosítását szolgálja, amelyek megfelelnek az ajánlati felhívásban előírt szabványokban található feltételeknek, azonban nem juthatnak hozzá a tanúsítványhoz, vagy az ajánlattételi határidőig nem tudják azt beszerezni.” [lásd: Fővárosi Bíróság 25.K.30.216/2005/3. sz. ítélet 7. oldal]

A jelenleg hatályos rendelkezés csak a tanúsítványnak az előírt határidőn belül történő beszerzésének a hiányát támasztja feltételként. Arra vonatkozóan azonban nincsen szabályozás, vagy kötelezés, hogy a tanúsítvány megszerzésével járó eljárásnak folyamatban kellene lennie az ajánlat benyújtásakor, vagy az ajánlattevőnek a szerződés teljesítése során ténylegesen rendelkeznie kellene az adott tanúsítvánnyal, vagy az ajánlattevő a tanúsítvány megszerzése érdekében megtett intézkedéseiről a későbbiekben beszámolni tartozna az ajánlatkérőnek. Arra tekintettel sem lehet erre vonatkozó elvárást támasztani, mert a szabályozás lehetővé teszi azt, hogy az ajánlattevő a jövőben bevezetni tervezett intézkedései megfelelőségét is bizonyíthatja az alkalmassági követelménynek való megfelelés érdekében [lásd D.201/14/2018. számú határozat 87. pont]. Adott esetben azonban – például a tanúsítvány megszerzésével járó eljárás megindításának az igazolása – elősegítheti az ajánlattevő által benyújtott egyéb bizonyítékok ajánlatkérő általi pozitív elbírálását. Az ajánlatkérőnek elsősorban azt kell vizsgálnia, hogy az ajánlattevő neki fel nem róható okokból nem tudta-e megszerezni az előírt határidőben az adott tanúsítványt (mert például a tanúsítvány kiállítási időtartama hosszabb, mint az ajánlattételi időtartam). Amennyiben ez a feltétel fennáll, továbbá a minőségbiztosítási intézkedések egyéb bizonyítékai alapján megállapítható, hogy az ajánlattevő minőségbiztosítási intézkedései megfelelnek az előírt minőségbiztosítási szabványoknak, úgy az erre vonatkozó alkalmassági követelmény teljesül.

5. kérdés

Az ajánlatkérő az EKR alapján 2024. április 23-án adta fel az ajánlati felhívását, azonban az Európai Unió Hivatalos Lapja kiegészítésében (Tenders Electronic Daily), a hirdetmények elektronikus napilapjában (a továbbiakban: TED) két dátum is szerepel a felhívás feladásaként (megküldés). Például:

„A hirdetmény megküldésének dátuma: 25/04/2024”

„Hirdetmény megküldésének dátuma (az eSender rendszerben): 23/04/2024”.

Az ajánlatkérő mely dátumot tekintse a felhívás feladásának dátumaként, tekintettel arra, hogy a két időpont között két munkanap különbség van, amely pl. a referenciák igazolásakor mind az ajánlattevők, mind az ajánlatkérő számára kiemelt jelentőséggel bír a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a példában szerepeltetett esetben a TED-en feltüntetett „A hirdetmény megküldésének dátuma: 25/04/2024” rovat a hirdetmény Közbeszerzési Hatóság által a TED felé történő megküldésének időpontját, míg a „Hirdetmény megküldésének dátuma (az eSender rendszerben): 23/04/2024” rovat a hirdetmény ajánlatkérő által a Közbeszerzési Hatóság felé történő továbbításának időpontját jelöli. Ez utóbbi esetben a rovat – az eSender rendszerre történő utalás miatt – hibás tartalommal került megszövegezésre a TED-en. A kérdéses esetben tehát az eljárást megindító felhívás feladásának időpontja a TED-en feltüntetett 25/04/2024 időpont.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 3. § 23. pont első mondata alapján a közbeszerzés megkezdése alatt a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást megindító vagy meghirdető hirdetmény feladásának időpontját kell érteni.

A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet) 1. § (4) bekezdése alapján a hirdetmények megküldése alatt a TED-en vagy a Közbeszerzési Értesítőben közzéteendő hirdetményeknek az ajánlatkérő által a Közbeszerzési Hatóság részére történő megküldését kell érteni. A Közbeszerzési Értesítőben közzéteendő hirdetmények esetében a hirdetmény feladásának időpontja megegyezik a megküldés időpontjával, míg a TED-en közzéteendő hirdetmények esetében a feladás időpontja a hirdetménynek a Közbeszerzési Hatóság által történő közzétételre feladás ideje.

Az MvM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek az MvM rendelet 26. § szerinti hirdetményeket – a közbeszerzésekért felelős miniszter által üzemeltetett EKR igénybevitelével, a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – kell megküldenie az Európai Unió Kiadóhivatalának.

Az MvM rendelet 19. § (1) bekezdése alapján a Közbeszerzési Hatóság az MvM rendelet 26. § szerinti hirdetmények vonatkozásában az MvM rendelet 9–12. § szerinti eljárást követően az eredetileg megküldött, a javított vagy a hiánypótlásra válaszként megküldött

hirdetményt annak megküldését követően legkésőbb két munkanapon belül adja fel a TED-en történő közzétételre.

A fenti rendelkezések értelmében az uniós hirdetmények feladása két lépcsőben történik, először az ajánlatkérő küldi meg a hirdetményt a Közbeszerzési Hatóság felé, ezt követően a Közbeszerzési Hatóság adja fel a hirdetményt a TED-nek. Mind az EKR, mind a TED felületen mindkét dátum rögzítésre kerül, azonban az MvM rendelet 1. § (4) bekezdése alapján a TED-en közzéteendő hirdetmények esetében a feladás időpontja a hirdetménynek a Közbeszerzési Hatóság által történő közzétételre feladás ideje.

A TED-en – az állásfoglalás kérelmben hivatkozott két dátum tekintetében – „A hirdetmény megküldésének dátuma: 25/04/2024” rovatban megjelölt időpont jelenti a hirdetmény MvM rendelet 1. § (4) bekezdése szerinti feladásának időpontját, annak ellenére, hogy a másik hivatkozott rovat tesz utalást az eSender rendszerre, ami ez utóbbi rovat hibás megszövegezésére vezethető vissza.

Egyebekben – uniós hirdetmények esetében – a hirdetmény TED-felé történő feladásának időpontjáról az alábbi felületeken is meg lehet győződni. Például a Közbeszerzési Hatóság honlapján a Közbeszerzési Értesítő felületén az aktuális hirdetményre rákeresve a hirdetmény tartalmában „A hirdetmény megküldésének dátuma:” rovat az MvM rendelet 1. § (4) bekezdése szerinti feladás időpontját jelöli. Az EKR publikus felületén az „Eljárástár” menüpont alatt az adott hirdetményre rákeresve is megtalálhatók a „Megindítás dátuma:”, továbbá az „Eljárás megindításának dátuma” rovatok, amelyek szintén az MvM rendelet 1. § (4) bekezdése szerinti feladás időpontját jelölik.

6. kérdés

Egy építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő ajánlati biztosítékot írt elő, azonban az ajánlati köztöttség meghosszabbítására került sor, mely meghosszabbítás meghaladta a százhusz napot. Az eljárásban az ajánlatkérő a Kbt. 54. § (7) bekezdése alapján intézkedett az ajánlati biztosíték visszafizetéséről. A visszafizetést követően jogorvoslati kérelem benyújtására került sor, melynek eredményeként a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését. A Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján az ajánlatkérő új eljárást lezáró döntés meg-

hozatalára köteles, melyre tekintettel felkérte az ajánlattevőket, hogy nyilatkozzanak ajánlatuk fenntartását illetően.

6.1. Kötelesek-e az ajánlattevők az ajánlati biztosítékot újból rendelkezésre bocsátani abban az esetben, amennyiben már a jogorvoslati eljárást megelőzően fennállt a Kbt. 54. § (7) bekezdés szerinti eset, azaz a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát megelőzően sem illette már meg az ajánlatkérőt az ajánlati biztosíték összege?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint attól függetlenül, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 54. § (7) bekezdés szerint eljárva visszafizette az ajánlattevők részére az ajánlati biztosítékot, a Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőknek igazolniuk kell az ajánlati biztosíték újbóli rendelkezésre bocsátását az ajánlati köztöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérőnek az eljárást lezáró döntését, az ajánlatkérő köteles a határozat véglegességének időpontjától számított harminc napon belül új eljárást lezáró döntést hozni. Ha az eljárás előre láthatólag nem eredménytelen, döntése meghozatala előtt – határidő tűzésével – be kell szereznie valamennyi érvényes ajánlatot tevő nyilatkozatát arról, hogy ajánlatát fenntartja. Ha az ajánlattevő a megadott határidőben nem nyilatkozott, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát nem tartja fenn. Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte, az ajánlatát fenntartó ajánlattevőnek igazolnia kell az ajánlati biztosíték fenntartását vagy újbóli rendelkezésre bocsátását az ajánlati köztöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére.

A Kbt. 165. § (12) bekezdése egy speciális helyzetet teremt az ajánlatkérők számára arra vonatkozóan, hogy a közbeszerzési eljárás jogszerű lezárása érdekében új eljárást lezáró döntést hozhassanak. A rendelkezés értelmében, amennyiben az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte, az ajánlatát fenntartó ajánlattevőnek igazolnia kell az ajánlati biztosíték fenntartását vagy újbóli rendelkezésre bocsátását az ajánlati köztöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére. Attól a körülménytől tehát nem tehető függővé a Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján

az ajánlati biztosíték újbóli rendelkezésre bocsátásának kötelezettsége, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 54. § (7) bekezdését alkalmazva az ajánlati biztosítékot a korábbiakban már jogszerűen visszafizette. Ebből a szempontból csupán annak a feltételnek kell teljesülnie, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 54. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte. Ennek megvalósulása esetén a Kbt. 165. § (12) bekezdés alkalmazásában az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőknek az ajánlati biztosítékot az ajánlati kötöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére újból rendelkezésre kell bocsátaniuk.

6.2. Az ajánlatkérő a Kbt. 165. § (12) bekezdése szerint felkérte az ajánlattevőket arra, hogy nyilatkozzanak ajánlatuk fenntartását illetően, azonban a felkérésben nem kérte kifejezetten az ajánlattevőket az ajánlati biztosíték újbóli rendelkezésre bocsátására, kizárólag a Kbt. 165. § (12) bekezdése került beidézésre.

Amennyiben – erre vonatkozó kifejezett felkérés hiányában – egy ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére az ajánlati biztosítékot, jogszerűen jár-e el az ajánlatkérő, ha újabb felkérés kiküldésével kéri az ajánlattevőket az ajánlati biztosíték rendelkezésre bocsátására?

6.3. Amennyiben újabb felkérés kiküldésére nincs jogszerű lehetőség, akkor az ajánlati biztosíték rendelkezésre bocsátását nem igazoló ajánlattevőnek a Kbt. 71. § (3a) bekezdése szerint kizárólag arra van lehetősége, hogy igazolja, hogy a biztosíték újbóli rendelkezésre bocsátása az előírásoknak megfelelően megtörtént az ajánlatkérő Kbt. 165. § (12) bekezdés szerinti felkérésére?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az ajánlati biztosítékknak a Kbt. 165. § (12) bekezdése alkalmazása esetén is a fenntartott ajánlati kötöttség teljes idejére rendelkezésre kell állnia. Amennyiben a kérdéses esetben az ismételten rendelkezésre bocsátott ajánlati biztosíték az újonnan fenntartott ajánlati kötöttség kezdetétől nem áll rendelkezésre, úgy a jogsértő állapot a Kbt. alapján nem orvosolható. Az ajánlati biztosítékkal összefüggésben hiánypótlás kibocsátására kizárólag a Kbt. 71. § (3a) bekezdésében szabályozott esetben van lehetőség. Amennyiben az ajánlattevő nem bocsátja rendelkezésre az ajánlati biztosítékot az ajánlati kötöttség ajánlatkérő által meghatározott új határidejére, az a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (6) bekezdés

b) pontja alapján az ajánlat érvénytelenségét eredményezi.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 165. § (12) bekezdésének utolsó mondata értelmében, ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt ajánlati biztosíték adásához kötötte, az ajánlatát fenntartó ajánlattevőnek igazolnia kell az ajánlati biztosíték fenntartását vagy újbóli rendelkezésre bocsátását az ajánlati kötöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére.

A hivatkozott rendelkezés nem tartalmaz – a Kbt. 54. § (7) bekezdéséhez hasonló – kifejezett kötelezést az ajánlatkérőre nézve arra vonatkozóan, hogy az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőket felhívja az ajánlati biztosíték fenntartására vagy újbóli rendelkezésre bocsátására az ajánlati kötöttség meghosszabbított idejére. A Kbt. 165. § (12) bekezdés megfogalmazása az ajánlati biztosíték fenntartásának vagy újbóli rendelkezésre bocsátásának igazolásáról rendelkezik, attól függetlenül, hogy az az ajánlatkérő kifejezett felhívására, vagy esetleg az ajánlattevők önkéntes jogkövetésének eredményeként valósul-e meg. E tekintetben is azonban annak a szemléletnek kell érvényesülnie, hogy az ajánlati biztosíték az ajánlati kötöttség megtartására szolgál, azaz az ajánlati biztosíték akkor tekinthető rendelkezésre bocsátottnak, ha az az ajánlati kötöttség kezdetétől – jelen esetben az ajánlati kötöttség újbóli fenntartásának az ajánlatkérői felhívásban megjelölt időpontjától – annak teljes időtartamáig rendelkezésre áll, és így az már akár az ajánlati kötöttség kezdetétől is szükség esetén lehívható, érvényesíthető. A Kbt. szabályozási rendszere az ajánlati biztosíték határidőre történő meg nem fizetéséhez, vagy az előírt mértéknél kisebb összegben történő megfizetéséhez az ajánlat érvénytelenségének jogkövetkezményét fűzi [Kbt. 73. § (6) bekezdés].

A fentiekkel összefüggésben a Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet a Közbeszerzési Döntőbizottság 1/2017. (III. 21.) számú összkollégiumi állásfoglalásának 4.) és 5.) pontjára is. A 4.) pont rögzíti, hogy az ajánlati biztosíték esetében hiánypótlás akkor lehetséges, ha az ajánlattevő az ajánlatában csak az arra vonatkozó igazolást nem csatolja, vagy az irattal kapcsolatban merül fel valamely formai hiány, de a biztosíték rendelkezésre bocsátása egyébként az előírásoknak megfelelően megtörtént. Az 5.) pont rögzíti, hogy az ajánlat

érvénytelen, ha az ajánlati biztosítékot nem az ajánlattevő bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére, továbbá az ajánlati biztosíték az ajánlati kötöttség beálltáig nem, vagy nem a Kbt. 54. § (4) bekezdésében és a felhívásban meghatározott mértékben és tartalommal állt az ajánlatkérő rendelkezésére. (Ezt támasztja alá a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és az erre visszautaló Kbt. 73. § (6) bekezdése.)

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 165. § (12) bekezdése alkalmazása esetén is arra kell figyelemmel lenni, hogy az ajánlatukat fenntartó ajánlattevőknek az ajánlati biztosítékot az ajánlati kötöttségük teljes időtartamára kell rendelkezésre bocsátaniuk és ezt igazolniuk, attól függetlenül, hogy az ajánlati biztosíték rendelkezésre bocsátása az ajánlatkérő kifejezett felhívására, vagy esetleg az ajánlattevők önkéntes jogkövetésének eredményeként valósul-e meg. Javasolt és célszerű azonban, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok fenntartására vonatkozó nyilatkozatok bekérésekor felhívja az ajánlatukat fenntartó ajánlattevők figyelmét az ajánlati biztosíték fenntartásának vagy újbóli rendelkezésre bocsátásának a kötelezettségére. Az ajánlattevőknek azt kell igazolniuk, hogy az ajánlati biztosíték az ajánlati kötöttségnek az ajánlatkérő által meghatározott új idejére, annak teljes időtartamára rendelkezésre áll.

6.4. A Kbt. 166. § (5) bekezdés szerinti felfüggesztés esetén visszajár-e az ajánlati biztosíték összege a felfüggesztés időtartamáig?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 166. § (5) bekezdés alkalmazása során a közbeszerzési eljárását felfüggeszti, nem keletkeztet kötelezettséget az ajánlati biztosíték visszafizetésére. A Kbt. 54. § (5) bekezdése szabályozza az ajánlati biztosíték visszafizetésének kötelező eseteit. Amennyiben az ajánlati biztosíték rendelkezésre állási ideje a közbeszerzési eljárás felfüggesztésének időtartama alatt jár le, az ajánlati biztosíték automatikus visszafizetése nem kötelező, de arra az ajánlatkérőnek lehetősége van.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 166. § (5) bekezdése alapján, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata ellen közigazgatási pert indítottak, az ajánlatkérő a folyamatban lévő közbeszerzési eljárását felfüggesztheti, a szerződés

megkötését elhalaszthatja a bíróság jogerős határozatának meghozataláig.

A Kbt.-nek a közbeszerzési eljárás felfüggesztésével kapcsolatos rendelkezései szerint a felfüggesztés a folyamatban lévő eljárási határidőket a felfüggesztés időtartamával meghosszabbítja [lásd: Kbt. 156. § (3) bekezdés, Kbt. 154. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően csak az eljárási határidők hosszabbodnak meg a felfüggesztés időtartamával, ami az anyagi jogi jogintézményekre (pl. ajánlati kötöttség) nem vonatkozik. Tekintettel arra, hogy az ajánlati biztosíték rendelkezésre állási ideje sem tekinthető eljárási határidőnek, így annak időtartama sem hosszabbodik meg a felfüggesztés időtartamával, azaz a felfüggesztés időtartama alatt az ajánlati kötöttség és ezzel együtt az ajánlati biztosíték rendelkezésre állási ideje is lejárhathat.

Az ajánlati biztosíték visszafizetésének kötelező eseteit a Kbt. 54. § (5) bekezdése szabályozza, amely alapján az ajánlati biztosítékot vissza kell fizetni

a) az ajánlattevők részére az ajánlati vagy ajánlattételi felhívás visszavonását, ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, vagy az eljárás eredményéről az ajánlattevőknek megküldött értesítést követő tíz napon belül;

b) a nyertes ajánlattevő, valamint – amennyiben az összegezésben megjelölésre került – a második legkedvezőbb ajánlatot tevő részére a szerződéskötést követő tíz napon belül, kivéve, ha a biztosíték az ajánlati felhívás szerint a megkötött szerződést megerősítő mellékkötelezettséggé válik.

A kérdéses esetre vonatkozóan megállapítható, hogy nem állnak fenn a fentiekben hivatkozott kötelező esetkörök az ajánlati biztosíték visszafizetése kapcsán, illetve a Kbt. sem ad konkrét szabályozást a közbeszerzési eljárás felfüggesztése alatt lejáró ajánlati biztosíték további sorsa tekintetében.

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint önmagában tehát az a körülmény, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 166. § (5) bekezdés alkalmazása során a közbeszerzési eljárását felfüggeszti, nem keletkeztet kötelezettséget az ajánlati biztosíték visszafizetésére. Ha a közbeszerzési eljárás felfüggesztésének időtartama alatt jár le az ajánlati kötöttség és ezzel együtt az ajánlati biztosíték rendelkezésre állási ideje, az ajánlati biztosíték automatikus visszafizetése nem kötelező, de arra az ajánlatkérőnek – különösen erre irányuló ajánlattevői kérés esetén – lehetősége van.